

خانواده خوشبخت

«چشم انتظار معجزه نباشید
خوشبختی تصادفی نیست،
راه و رسم همسرداری را باید آموخت.»

مجموعه گفتارهای رادیویی

● مهدیه تقی زاده

کتاب **خانواده خوشبخت** مکتوب شده نوارهای گفت و گوی آقای کیهان نیا در **رادیو جوان** است. این کتاب از بخش های مختلف تشکیل شده و به صورت پرسش مجری و جواب آقای کیهان نیا که مشاور حقوقی و خانوادگی و کارشناس رفتار درمانی است، به رشته تحریر درآمده است.

یک متن رادیویی ضمن اینکه باید ادبیات قوی داشته باشد، ضروری است از پشتوانه محکم علمی و تحقیقاتی نیز برخوردار باشد و همچنین به سادگی و روانی هر چه بیشتر بتواند با مخاطبان خود، که طیف بسیار گسترده ای از گروه های مختلف اجتماعی هستند، ارتباط برقرار کند. بنابراین، متن رادیویی تسلط و تجربه فراوانی را می طلبد.

کتاب **خانواده خوشبخت** با برخورداری از این ویژگی ها توانسته مخاطبان زیادی را جذب نماید. قالب شنیداری کتاب که ترکیبی از سخنان و بحث های متقابل مجری، کارشناس و گزارشگر می باشد، مجموعه ای متنوع از نظرات را عرضه می کند. در این میان، دخالت مستقیم شنونده ها در بحث - چه به صورت گزارش یا تماس تلفنی - بر جذابیت و زنده بودن موضوع می افزاید که این جذب و گیرایی در مخاطب تأثیر بسزایی دارد.

خواننده با مطالعه کتاب احساس می کند که در یک بحث زنده، کارشناسی شده و درعین حال قابل فهم و مفید شرکت کرده است. مجموعه موارد فوق به قدری کتاب را شیوا و گیرا نموده اند که خواننده با شروع هر فصل، موضوع را تا پایان و بی وقفه ادامه می دهد و همچنان مشتاق ورود به فصل ها و بخش های بعدی برای پیگیری کامل تر موضوع و بهره وری بیشتر از آن است.

دقت تحقیق و توسعه صدا در نظر دارد در آینده نیز چنین قالب هایی را به صورت مشروح منتشر نماید تا ضمن جذب بیشتر مخاطبان و توجه آنان به برنامه های رادیویی، دست اندرکاران برنامه ها را نیز به دقت و مطالعه بیشتر در ارائه برنامه هایشان تشویق نماید؛ زیرا وقتی قرار است برنامه ای نه فقط برای یک بار از رادیو، بلکه برای همیشه به صورت مکتوب و مستند در دسترس همگان قرار گیرد، همه برنامه سازان، با جدیت، تلاش، مطالعه و دقت بسیار بیشتری به تهیه آن خواهند پرداخت.

ویژگی خاص این کتاب، سادگی و روانی نوشتار آن است چون مکتوب شده نوار رادیویی است آشنایی و تسلط عوامل برنامه را می رساند. مسائل مطرح شده در این کتاب، مشکلات شنونده های برنامه **زیر یک سایبان** در **رادیو جوان** می باشد. در این برنامه ها، مسائل خانواده ها در امر ازدواج و زندگی مشترک، مطرح و با دیدی کارشناسانه و جامعه شناسانه نقد و بررسی می شود و راه حل هایی بیان می گردد. در این کتاب، راه های رسیدن به تفاهم در ۲۲ بخش بیان شده است. اولین بخش کتاب «ازدواج تحمیلی» است که نگارنده ضمن رد آن، به هدف و انگیزه ازدواج می پردازد و اشاره می کند «ازدواجی که بدون هدف و صرفاً برای پیدا کردن یار و هم صحبت با انگیزه ها و معیارهای ظاهری زندگی صورت بگیرد، نوعی ازدواج تحمیلی است و آینده خوبی نخواهد داشت». نویسنده در ادامه به هدف، انگیزه و معیارهای صحیح ازدواج می پردازد و برای زوج هایی که ازدواجی تحمیلی داشته اند، راهکارهایی جهت زندگی بهتر پیشنهاد می کند که: «هیچ گلی بی خار نیست و حتی گل سرخ (نماد عشق) پر از خار است اما هیچ گلی هم سراپا خار نیست، پس آن رگه های نرم یا به اصطلاح رگ خواب شوهر را بیابید و او را به خاطر کوچک ترین کار خوب یا نیکی که در حق شما انجام می دهد، تشویق کنید

تا از این همه سیاهی گسترده شده بر زندگی مشترکتان کاسته شود؛ زیرا مطمئنم چون از آغاز به این پیوند بدبین بوده‌اید، همواره عینک بدبینی به چشم داشته‌اید و هر چه آن آقا کرده، بد و ناپسند دیده‌اید. پس اگر این عینک سیاه را از چشم بردارید، مطمئنم نور خوبی‌ها و ارزش‌های مثبت آن آقا، چشمانتان را روشن خواهد کرد.»

از دیگر بخش‌های این کتاب می‌توان به: زندگی با خانواده همسر، همفکری و همدلی زن و شوهر، مسئولیت‌پذیری، بخشش، خشونت، مهارت کلامی و... نام برد.

در بخش مهارت‌های کلامی (صفحه ۱۶۳) آمده است: «کسی که قادر نیست خوب مذاکره کند، دو اشتباه دارد: - از مهارت‌های کلامی برخوردار نیست؛ یعنی نمی‌داند حین مذاکره چه بگوید یا چه رفتاری داشته باشد که مذاکره به نتیجه مثبت برسد. اگر ببیندیشیم که بهتر است چه بگوییم و چه نگوییم، نیمی از مشکلات حل می‌شود؛ زیرا به مهارت کلامی دست یافته‌ایم. بعد از آن، مرحله به کار بستن آن مهارت‌های کلامی است که خود یک هنر محسوب می‌شود.

- دومین عامل شکست مذاکرات، خشم و عصبانیت یکی یا هر دو طرف است؛ یعنی فرد از مشکل پیش آمده آن قدر عصبانی شده که نمی‌تواند خشم خود را مهار کند و حین مذاکره آن را ابراز می‌نماید، در نتیجه طرف مقابل هم که در حد خود خشمگین است، مقابله به مثل می‌کند و خدای نکرده، کار به جاهای باریک می‌کشد...

خانم‌ها بیشتر خجالت می‌کشند حرف دلشان را رک بزنند و پیش خود می‌گویند من که تا حالا حرفم را با گوشه و کنایه زده‌ام پس دیگر چه ضرورتی دارد رک بگویم.

کمال‌طلبی یا برتری جویی عامل مهم دیگری برای شکست مذاکره یا اصلاً رخ ندادن آن است؛ زیرا شخص فکر می‌کند حتماً باید در مذاکره برنده شود. اما ضعف‌هایی در خود می‌بیند که فکر می‌کند شکست خواهد خورد، بنابراین حاضر به مذاکره نمی‌شود. اریک فروم می‌گوید: «در مذاکره خوب، حتماً نباید برنده باشید. بعضی مواقع هم باید امتیازی بدهید تا امتیازی بگیرید...».

در ادامه مهارت کلامی (صفحه ۱۶۵) آمده است: «وقتی شما پر از تنش و خشم و نفرت هستید، صحبت کردن شما را تخلیه می‌کند؛ یعنی هر مورد نگفته‌ای را که مدت‌ها در دل پنهان کرده بودید حالا بیرون می‌ریزید. برای مثال، خانم می‌گوید: «بالاخره توانستم حرفم را به شوهرم بزنم». این تخلیه شدن است. تخلیه شدن باعث آرامش می‌شود و دیگر کینه‌توزانه برخورد نمی‌کند یا نمی‌خواهد عالم و آدم حق را به او بدهند و جانبش را بگیرند...».

... گله‌گذاری خوب فقط با به کار بستن مهارت‌های کلامی قابل اجراء است؛ یعنی:

- بازیاترین و بهترین عبارت‌ها همسران را مخاطب قرار دهید.
- هنگام صحبت مراقب باشید غرور همسر را جریحه دار نکنید.
- در گفتار و کردارتان صادق باشید.

کتاب **خانواده خوشبخت** دربردارنده تمام نکاتی است که با به کار بستن آنها، راه‌های رسیدن به تفاهم پیش‌روی هر خانواده گشوده می‌شود.

